

moči, bo tudi duhovnik rad sodeloval, samo če se fantje ne bojijo, ga prositi, da prevzame to delo.

2. O čem se vrše predavanja?

V prvi vrsti se mora poglobiti smisel za kmetijsko telovadno organizacijo. Fantje polagoma spoznajo, da je res njihova dolžnost vsopovsod varovati svoj ugled in dajati drugim dober vzgled. Zato Orli začnejo pridneje čitati koristne knjige, vedno bolj se ogibljejo gostiln in plesov, (zato so navadno gostilničarji nasproti Orliu) se redneje in lepše udeležujejo božje službe, ne postajajo ob raznih voglih in kotih cerkve itd. Vpiv predavanj je tudi, da se odvažajo surovih besed, pabalinskega obnašanja do deklet, da začnejo z večjo vneto delati za svojo bodočnost z vsestranskim zanimanjem, pri umnem gospodarstvu. Izobrazba fantov se torej izpopolnjuje najprej v stanovskih prasanjih, potem gospodarskih, polagoma se preide na javna prasanja n. pr. uprava občine, vodstvo posojilnic, pomen zadružništva, pomen ali namen političnih strank, ustroj državnega aparata. Tudi zgodovinska snov je neizbrana in hvaležna, dasi nas napolnjuje naša bivša usoda z žalostjo. Vsak fant mora poznati naše narodne prvobojevnike, ki so žrtvovali svoje življenje v delu za našo rešitev. Da se vadijo spoznati lepoto slovstvenih prevodov jim predavatelj prečita in razloži kako lepo pesem, ali odlomek iz spisov naših pisateljev s potrebnimi pripombami o njihovem življenju. Kakor vidimo na prvi pogled, je snovi tolikor, da se ne da izčrpati.

3. Ugovori.

No, zdaj bo pa lepa; fante so nam začeli vabiti k pohajanju — ponočevanju! Ko zvečer odmolimo, gremo spat, drugi dan pa zgodaj na delo! Sicer pa naš fant tako noče iti zraven, ji zvečer preutrujen, za span, je predolga pot, nima veselja, nima časa itd. To so ugovori takih, ki pri vsaki reči prajo: koliko mi daš? Koliko bom zaslužil? To so tisti, ki nikdar ne vzamejo v roke knjige ali časopisa, češ, moram delati, nimam časa za čitanje. To si tisti, ki iš-

čejo las v jajcu, ki vidijo smet v očesu bližnjega, bruna nevednosti in nazadnjaštva pa ne vidijo, ker jim zapira oči. To so tisti, ki v svoji črnoglednosti podcenjujejo idealno požrtvovalnost naše mladine, ter s svojim krivičnim sumničanjem ubijajo njene duše. Ali res nimamo več nobenega fanta, ki bi ga mirno pustili ob osmih zvečer v društveno dvorano, češ, Bog ve, če se ne bo potikal kje drugje? Če so starši tega mnenja o svojem sinu, če mu ne zaupajo nič, potem je bila vzgoja pogrešana, pa krivda pade na starše! Da sme fant zvečer od doma, to je zanj častna zaupnica, in tega zaupanja se bo tudi skazal vrednega z lepim in rednim vedenjem. Med potjo ne bo kričal ali nadlegoval ljudi, domu se bo vrnil ob pravem času, za delo drugega dne se bo okrepčal dovolj, če spi šest ur.

Ne smemo pozabiti, koliko noči si morajo prikrašati dijaki, ki ne redko bedijo do polnoči in še dalje, če se hočejo naučiti, vsega in napisati vse naloge. Na kmetih tega ni treba, navadno gredo zgodaj k počitku, tako da enkratni fantovski večer na teden sploh ne pride v poštev glede telesne utrujenosti za drugi dan. Prej bi veljal ugovor: sem preveč truden... zdaj bi se še pa hodil zvečer učiti. Da prijatelj! Brez muke ni moke! Kakor je treba veliko znoja preliti, predno je delo za vsakdanji kruh končano, ravnotako je treba tudi marsikaj žrtvovati, predno se glavca razbistri in se v njo utepejo danes prepotrebni pojmi! Vsaki dan moraš nekaj čitati — vsaj enkrat na teden pa pridi k poučenemu večeru, ob nedeljah zahajaj redno k telovadbi, tako postaneš polagoma pravi slovenski fant, ponosen, brat svojih bratov Orlov širom slovenske domovine, ki so po istih potih trudi in težav hodili, tako da zdaj lahko pojejo lepo pesem:

Mi smo Orli, mlada četa
urno stopimo v korak...
znak na prsi si pripnimo
uma svitli meč ob stran
trdno se načel držimo
pa udarimo na plan!

in jih podili kot zajca v Valono, katero utrjujejo Italijani na vse kriplje.

Angleška.

Na Irskem so se vedno ljuti nemiri. Vstaji zažigajo stražnice, Angleška vlada odpošilja na Irsko mornarico in vojaštvo. V Londonu so se začela med Rusijo in Anglijo pogajanja za obnovitev trgovskih zvez med obema državama.

Nemčija.

V Nemčiji se vršijo ravno kar volitve za državni zbor. Volitve se vršijo mirno in v redu. Konečni izid teh volitev še ni znan.

Cehoslovaška.

Komisija, ki je določevala mejo med Cehoslovaško in Romunijo, je prisodila od 14 spornih krajev 12 Romunom.

Avstrija.

Kakor poročamo v notici so se vršile v Gradcu 7. t. m. velike demonstracije radi previsokih cen. Prišlo je do spopada med demonstranti in orožništvom. Obležalo je 7 mrtvih in 23 težko ranjenih. Na Dunaju pa je demonstriralo 150 tisoč ljudi proti zidom. Demonstranti so zahtevali, da se izženejo iz Dunaja vsi gališki čifuti, ki so se naselili v mestu kot begunci. Mnogi so hoteli vdreti v judovske dele mesta, a jim je zabranila policija pot. Prelivanje krvi je preprečil vladni zastopnik, ki je zagrozil množici z orožjem, nakar so se ljudje razšli.

Rusija.

V Rusiji in sicer v južnem delu so s silo vdušili veliko kmetstvo vstajo. Pobitih je bilo veliko tisoč kmetov. Ruski boljševiki se uspešno bojujejo proti Poljakom, ki so na umiku pred rdečo armado.

pristopajo k že obstoječim gospodarskim zadrugam in snujejo nova, da nam ne bo treba kupovati pri odiruhih. Pomagajmo si sami!

2. Protestiramo odločno, da bi se določale najvišje cene živini in našim pridelkom, dokler se ne določijo pravične cene v trgovinah.

3. Pozivamo oblasti, naj zanaprej bolj energično preprečijo vsako komunistično hujskarijo, ker vsi štrajki, kakor vidimo v našem industrijskem okraju, koristijo le podkupljenim voditeljem, a delavci in pa kmetovalci imata pri tem samo škodo. Priporočamo za take in tudi druge občine kot najuspešnejše sredstvo batine, kakor so v navadi v drugih državah, da nam za kaznilnice ne bo treba plačevati toliko davkov.

4. Davčne urade prosimo, da nas zanaprej še pravočasno opominajo na plačilo raznih davkov, da se izognemo zamudnim obrestim in kaznim.

5. Želimo, da se še ostali avstrijsko-ogrski bankovci čimprej zamenjajo, ker so po večini že preveč obrabljeni. Uvedbi se kmalu enotna valuta, ker naša kronsko-dinarska valuta 4:1 dela velike nepravilike.

6. Zahtevamo, da se lovski zakon preuredi našim kmetom v korist. Zajca, ki dela veliko škodo sedaj n. pr. na fižolu, imej vsakdo pravico ustreliti kadar in kadarkoli.

7. Opetovano zahtevamo, naj se uvede na ljudskih solah, kjer to želi večina starišev, poldnevni pouk.

8. Ker se bližajo volitve, pozivamo naše zastopce, naj za obširne občine določijo več volišč, da se tako omogoči volitev vsem brez dolgih potov in velike izgube časa.

9. Odločno zahtevamo od osrednjih oblasti, da naj ne dopuščajo več poletnega časa, ki povzroča to med našim kmetstvom in delavskim ljudstvom samo le zmešnjavo in nevoljo.

10. Sedanji začasni vojaški zakon ne odgovarja težnjam kmetijskega stana; zato se pozivlje vladstvo KZ, da deluje na preureditev zakona v tem smislu, da so tudi kmetijski sinovi večjih posestnikov deležni vojaških oprostitev.

11. Naj se deluje na to, da se z državno podporo osnuje za kmetijske potrebe predilnica in tkalnica, v kateri bi se oddajala volna in predivo, dobilo pa platno in manufakturno blago.

Za Kmetisko zvezo so poslali od Sv. Tomaža pri Ormožu kot skupiček dražbene torte ob blagoslovljanju Obratnega križa 235 K. Prisrčna hvala! — Na gostiji Detiček—Conč v Lučeški vasi pri Poljanah so svaže darovali na predlog Ig. Zorka na KZ 42 K.

Navodila.

Seje krajevnih odborov KZ. Pozivamo krajevne odbore KZ, naj zdaj pred volitvami vsaj vsakih 14 dni skličejo seje. Razpravljajo naj pred vsem o zadevah, ki so označene v okrožnicah. O vsaki seji se naj napravi zapisnik in pošlje našemu tajništvu. Skrbite pred vsem, da bodo vsi naši pristasi vpisani kot udje kmetijske podružnice. — Tajništvo S. K. Z.

Seznam zaupnikov KZ se iz mnogih župnij nismo dobili. Kjer so naši glavni zaupniki prekomodni, da bi kaj storili v tem oziru, pa bomo prosili sosedne zaupnike, da nam preskrbijo seznam za vse občine in vasi. Na delo! Volitve se bližajo!

Domača politika.

Slov. kmetiska zveza — Slov. kmetijska družba. Marsikateri naš pristasa se ni na jasnem, da naša Kmetiska zveza in Kmetijska družba ni eno in isto. Slovenska kmetiska zveza je naša politična organizacija, Slovenska kmetijska družba s kmetijskimi podružnicami pa je stroga gospodarsko-strokovna združitev kmetijskega stanu.

Kaj je komunizem? List „Seljaške Novine“ opisuje komunizem sledeče:

Kad vsaki žanje, a nikdo ne sije.
Kad svako kida (irga), a nikdo ne sije.
Kad svako troši, a nikdo ne radi (dela).
Kad svakdo ruši, a nikdo ne gradi.
Kad svi piju i još preko mere.
A baš niko vinograd ne bere.
Kad svi viču, a svi čuju loše (slabše).
Kada niko nema ništa, a svi troše.
Kad niko ne uči i niko ne zna.
A učitelja baš mnogo imade."

Dekliški tabor na Brinjevi gori.

Dne 20. junija t. l. bo na Brinjevi gori pri Konjicah velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško dekanijo.

Sporod:

1. Ob 9. uri posvetovanje zastopnic Dekliških zvez in volitev osrednjega odbora in dekanjskih odborov „Zveze slovenskih deklet“.

2. Ob 10. uri v cerkvi pridiga in slovesna sv. maša.

3. Po sv. maši tabor zunaj cerkve. Nastopajo dekleta govornice in č. g. Marko Krajnc.

4. Po taboru slovesne večernice in sklopni govor. Govori č. g. M. Krajnc.

Dekleta, žene! Po prizadevanju naših poslanecv ste dobile volilno pravico. S tem so se vam odprla vrata v javno življenje. Bolj ko kedaj prej je treba, da ste krepko in trdno organizirane! Zato se v kar najobilnejšem številu udeležite tabora, ki bo otvoril letošnje dekliske in ženske shode!

Mladinska organizacija.

Dekliške zveze

naj odpošljejo 20. junija vsaj po eno zastopnico, če le moreče predsednico, na veliki dekliški in ženski tabor na Brinjevi gori pri Konjicah (železniška postaja Konjice). Poživile bomo tedaj „Zvezo slovenskih deklet“ za celo Stajersko. Izvolite bomo osrednji odbor Zveze. Osnovale si bomo tudi dekanjske odbore. Zato bo že ob 9. uri na Brinjevi gori o tem posvetovanje, h kateremu ima vsaka Dekliška zveza pravico poslati po eno zastopnico. Vsaj po eno zastopnico naj pošljejo gotovo vse dekliske zveze mariovskega okraja, posebno okolice, ker bo zaradi lažjega osrednjega vodstva moral biti najbrž iz njih izvoljen izvršilni odbor. (Berite članek „Mladeniške“, dekliske zveze na plan“ v zadnjem „Gospodarju“) Dekleta! Pridite gotovo! Ne ustrašite se ne poti ne stroškov! Če zastopnica, oziroma predsednica, težko

Politični ogled.

Jugoslavija.

Regent Aleksander bo obiskal še v tem mesecu Zagreb in Ljubljano. Upamo, da bo posetil pri tej priliki tudi naš obmejni Maribor. V Beogradu razpravljajo sedaj o ustavnem načrtu pod predsedstvom ministra Stojana Protića. O volilnem zakonu so se že pogovorili; volilni zakon pride pred parlament. V Stari Srbiji in po Makedoniji se je razpaslo razbojništvo. Poslanci iz teh krajev so se obrnili na vlado v Beogradu, naj ona zatre s pomočjo vojaštva razbojnike. Ministrski predsednik in vojni minister sta že imela tozadevne posvete. V Zagrebu se je vršil v nedeljo velik shod Hrvatske ljudske stranke (Kmetijske zveze). Zborovanja se je udeležil tudi minister dr. Korošec, ki je govoril o političnem položaju. Na shodu so povdarjali, da je dobila Ljudska stranka pri zadnjih občinskih volitvah 650 odbornikov. Govorniki so naglašali tudi zahtevo ženske volilne pravice za Hrvatsko. Po zborovanju so voliki vrhovni svet in iz sveta predsedstvo in odborništvo stranke. Predsednikom stranke je bil izvoljen Stjepan Radić. Pri tej priliki so tudi sklenili, da se bo volilo enotno vodstvo Slovenske in Hrvatske ljudske stranke.

V Beogradu so se začela tudi pogajanja za preosnovo naših pokrajinskih vlad po vzgledu sedanje beograjske vlade. Pri teh pogajanjih bosta zastopala parlamentarno zajednico ministri: Korošec in Trifković, demokrate pa ministri: Pribičević, Davidović in Kukovec.

Italija.

Italijansko zbornico bodo sklicali 19. t. m. Pravijo, da bo sedanji ministrski predsednik Nitti odstopil, ako bo dobil pri prvi zbornični seji zopet nezaupnico. Krog Skadra in Valone, kjer je bilo povsod italijansko vojaštvo, so te vojske napadli vstajši

Kmetiska zveza.

Naznanila.

Javnishodi so sedaj dovoljeni. S. K. Z. bo prirejala po vseh okrajih večje shode. Tajništvo KZ bo pravočasno vse priredilo.

Izobraževalni tečaj KZ na Ljubnem v Savinjski dolini se ne vrši v nedeljo, 13. junija, ampak v nedeljo, dne 27. t. m., po poznem sv. opravilu. Prosimo zaupnike iz okoliških župnij, naj razvijejo prav živahno agitacijo za udeležbo.

Kmetiske zveze laškega okraja bodo imele skupno sejo vsak mesec prvo nedeljo. Naj pridejo zaupniki vseh Kmetiskih zvez takrat v Laško.

Poročila.

Resolucije

Sklenjene v Laškem na skupni seji zaupnikov Kmetiskih zvez laškega okraja dne 30. maja 1920.

1. Dragizno čutimo najbolj pri obleki, obnavljanju stavbenem materialu. Pozivamo kmetovalce, naj